

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В РЕГІОНІ

Н.В. Захарченко, к.е.н.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

У господарській діяльності порівняно недавно з'явився новий елемент продуктивних факторів у вигляді інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Інформація в сукупності з ІКТ і знаннями стає одним з найважливіших факторів успішного функціонування будь-якої економічної системи, впливаючи на розвиток сучасних форм вітчизняного й міжнародного бізнесу й модернізацію старих форм бізнесу.

У зв'язку із впровадженням електронної комерції й електронного бізнесу в практику фірм, корпорацій і банків відбулися зміни в характері проведення комерційних і фінансових транзакцій, взаємин з партнерами й клієнтами, розробки й впровадження ділових стратегій та ін. Усі ці нові явища говорять про необхідність дослідження такої складної, багатопланової й недостатньо дослідженої області, як виявлення ролі ІКТ у розвитку вітчизняного бізнесу у виробничій діяльності, сферах послуг, торгівлі, фінансів.

Під впливом ІКТ усі області бізнесу видозмінюються, модифікуються, адаптуються до нових явищ і відносин у діловому навколишньому середовищі. ІКТ у значній мірі змінюють характер економічної взаємодії розосереджених економічних одиниць.

Розвиток і широке застосування й використання інформаційно-комунікаційних технологій усіма верствами суспільства є глобальною тенденцією світового розвитку. У цій обстановці очевидно, що Україна не може перебувати осторонь від бурхливого розвитку телекомунікацій і побудови глобального інформаційного суспільства. Разом з тим внесок телекомунікацій у ВВП України становить лише 1%, що багаторазово уступає відповідному показнику найбільш розвинених країн (5% і більше). Сьогодні інформаційні технології перестають бути просто допоміжним ресурсом для підтримки бізнесу, - вони перетворюються в його рушійну силу.

Якщо частка товарів і послуг, пов'язаних з інформаційними й комунікаційними технологіями, у загальному обсязі випуску підприємства становить не менше 50%, то підприємство відноситься до ІКТ-сектору. Галузями, відповідно до міжнародної класифікації (ISIC), включені в сектор ІКТ є промисловість і сфера послуг[2].

У результаті розвитку ІКТ і інформаційної економіки з'явилися нові фірми й нові види бізнесу, нові ділові концепції й нові організаційні стратегії, виникли зміни в моделі торгівлі (інтернет-магазини, інтернет-аукціони, інтернет-майданчики) і конкуренції. Відбулося розширення функцій банків у зв'язку з розвитком електронної комерції й електронних грошей. З'явилися нові фінансові системи в Інтернет: інтернет-банкінг (надання банківських послуг через Інтернет), інтернет-трейдинг (послуги з оперування на валютному й фондовому ринках через Інтернет), інтернет-страхування (надання послуг страхування через Інтернет). Сьогодні банківські послуги через Інтернет є найбільш динамічним сегментом електронної комерції.

Фактично електронна комерція є інструментом реалізації процесу глобалізації, а отже, засобом ведення бізнесу в глобальному масштабі. За допомогою Інтернет дрібні й середні постачальники можуть займатися будь-яким бізнесом, а замовники одержують реальну можливість вибрати постачальників. Електронна комерція розширює бізнес-простір і змінює організаційні принципи функціонування не тільки фінансів, але й торгівлі.

Використання ІКТ має вирішальне значення для підвищення рівня життя громадян і конкурентоспроможності національної економіки, розширення можливостей її інтеграції у світову економічну систему, росту ефективності державного керування й місцевого самоврядування.

Таким чином, людство в цей час переживає перехід до інформаційної епохи, основною рисою якої стають мережі, що зв'язують між собою людей, інститути й держави, у зв'язку із чим підсилюється інтеграція, як людей, так і різних процесів, де все залежить від швидкості відповіді на запити глобального ринку й адаптивності [1].

Для України випереджальний розвиток галузі ІКТ є особливо важливим, тому що дозволяє внести значний вклад у подвоєння валового внутрішнього продукту, сприяє ліквідації

сировинної залежності української економіки й успішної реалізації здійснюваної в країні програми реформ у соціальній сфері й в області державного управління.

На думку ряду фахівців, структура видатків відображає недосконалість технологічної політики, що проводиться на рівні міністерств і відомств. Більш 65 % коштів витрачається на апаратне забезпечення, і тільки 35 % - на програмне забезпечення й послуги, включаючи впровадження прикладних систем, технічну підтримку й навчання користувачів [3].

Збільшення частки послуг відбувається й через зростаючу складність ІКТ -систем, що вимагає більших зусиль і витрат на установку, розвиток і обслуговування, а також унікальні технічні навички персоналу. Тенденція до залучення сторонніх організацій для виконання функцій, пов'язаних з ІКТ, також вносить свій певний внесок у випереджальне зростання сегмента послуг. Інвестування в ІКТ може значно скоротити розмір втрат у людський капітал.

Використані методики й показники для оцінки ефективності інвестиційних програм і проектів не повною мірою враховують стратегічні аспекти розвитку ІКТ. Як показали дослідження автора, через відсутність грамотного бізнес-аналізу вибір ІКТ-системи, необхідної для підприємства, у цей час утруднений. Тому одним із важливих завдань є проведення досліджень, що забезпечують науку й практику необхідними результатами.

Література:

1. Заблудська І.В. Регіональні ресурси: теорія та практика використання : монографія /І.В. Заблудська, Є.М. Ахромкін та ін. – Луганськ: вид-во «Ноулідж», 2010. – 355 с.
2. Регіональні інноваційні системи України: стан формування та розвитку в умовах інтеграційних процесів : монографія /за ред. Л.І. Федулової ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2013. – 724 с.
3. Стратегічні вектори регіональних трансформаційних зрушень: монографія /Т.П. Галушкіна, В.Є. Реутов, Л.М. Качаровська; за наук.ред. Т.П. Галушкіної. – Сімферополь: ПП «Підприємство Фенікс», 2009. – 320 с.

ДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Г.І. Задорожко, к.е.н.
Н.Ю. Герун

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Ефективність є однією з особливих категорій, яка безпосередньо пов'язана з досягненням остаточного результату розвитку підприємства.

Сучасний етап розвитку ринкових відносин в Україні вимагає від підприємств активних дій з підвищенням ефективності її діяльності. Проблема ефективності виробництва завжди посідала важливе місце серед актуальних проблем економічної науки. Лише висока ефективність може забезпечити конкурентоспроможність підприємства, а внаслідок цього – його благополуччя та комерційний успіх.

Економічна ситуація сьогодні диктує необхідність пошуку нових шляхів підвищення ефективності діяльності підприємств, аналізу причин і факторів, що створюють їхній розвиток.

Дослідження проблеми.

З початком розвитку економічної науки проблема ефективної діяльності підприємства вийшла на перший план і залишається актуальною сьогодні. Оцінка ефективності виробничої діяльності, управлінські рішення витрат економічних ресурсів, а також конкретні технології та засоби забезпечення і підвищення ефективності діяльності підприємства становлять особливий інтерес як вчених, так і для економістів – практиків.

Ефективність підприємства залежить від багатьох факторів: попиту на продукцію, що випускається, її конкурентоспроможність, технічного рівня виробництва, його відповідності сучасним вимогам класифікації виробничого і управлінського персоналу.